

AKO FINANCOVAŤ LOKÁLNE OPATRENIA V OBLASTI ENERGETIKY A KLIMATICKEJ ZMENY?

- **Nechajte sa inšpirovať mestami a krajinami,
ktoré sa zapojili do Dohovoru
primátorov a starostov!**

**Dohovor primátorov
a starostov o klíme
a energetike**

Signatári Dohovoru primátorov a starostov o energetike a zmene klímy prijímajú lokálne opatrenia na zmiernenie zmeny klímy, prispôsobujú sa jej nevyhnutným následkom a zabezpečujú prístup svojich občanov k bezpečnej, udržateľnej a cenovo dostupnej energii.

Mestá sa v rámci Dohovoru primátorov a starostov zaviazali k vypracovaniu Akčných plánov udržateľnej energetiky a klímy na roky 2020 a 2030. Aby zabezpečili ich úspešnú implementáciu napriek napätým verejným rozpočtom, signatári Dohovoru hľadajú spôsoby ako zmobilizovať nevyhnutné investície.

V tomto letáku nájdete príklady úspešného financovania miest a regiónov Dohovoru z celej Európy. Uvedené príklady sú zoskupené do troch častí:

- ▀ Odblokovanie investičných príležitostí prostredníctvom financovania EÚ
- ▀ Vytváranie inovatívnych schém financovania
- ▀ Podpora občianskych iniciatív.

Veríme, že sa vám bude cesta týmito kreatívnymi a ambicióznymi opatreniami v oblasti financovania páčiť a dúfame, že vám poslúži ako inšpirácia pre vaše vlastné miestne opatrenia v oblasti energetiky a klimateckej zmeny.

ODBLOKOVANIE INVEŠTIČNÝCH PRÍLEŽITOSTÍ PROSTREDNÍCTVOM FINANCOVANIA EÚ

Región Marche, Taliansko

Využívanie prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) na podporu opatrení v oblasti udržateľnej mestskej mobility

 1,54 milióna obyvateľov

 Územný koordinátor od roku 2012

Poskytuje podporu 32 signatárskym mestám dohovoru

Ako mnohé iné talianske regióny aj región Marche plne integroval Dohovor primátorov a starostov do svojich programov financovania, a tým podporuje obce v plnení záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru. Región Marche dekarbonizuje mestskú dopravu tak, že poskytuje granty mestám a obciam na svojom území na vytvorenie inteligentných dopravných systémov, vytvorenie infraštruktúry nabíjania elektrických vozidiel a budovanie nových multimodálnych dopravných uzlov, ktoré občanom umožnia efektívnejšie dochádzanie vlakom, autobusom a bicyklom.

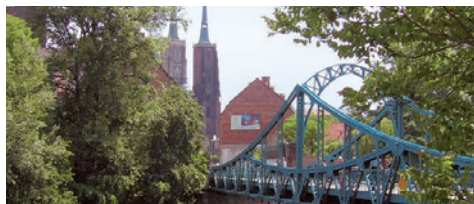
Vroclav, Poľsko

Mestá priamo riadiace štrukturálne fondy EÚ (fondy EFRR) na implementáciu integrovanej územnej investície

 637 683 obyvateľov

 Signatár od roku 2016

 Mesto sa zaviazalo k cieľom Dohovoru primátorov a starostov do roku 2030

Stovky miestnych orgánov v celej Európe boli poverené priamym riadením významnej časti finančných prostriedkov EFRR s cieľom implementovať integrované stratégie trvalo udržateľného rozvoja miest. Integrovaná územná investícia (IUI) je kľúčovým nástrojom na implementáciu týchto stratégií, pretože podporuje vzťahy medzi mestom a vidiekom a spája všetkých miestnych aktérov v súdržnej investičnej stratégii. Vroclavskú aglomeráciu poverila provincia Dolné Sliezsko vytvorením kľúčovej

FAKTY A ČÍSLA

- Dostupné finančné prostriedky: 7,35 milióna EUR (EFRR)
- Prijemcovia: Individuálne a/alebo zoskupené miestne orgány, miestne spoločnosti verejnej dopravy
- Obdobie realizácie: r. 2014-2020

stratégie IUI, keďže v aglomerácii žije 30 % obyvateľov provincie. Prostredníctvom svojej stratégie IUI vytvorila vroclavská aglomerácia skutočne inkluzívne partnerstvo so všetkými svojimi zainteresovanými stranami a zabezpečila, aby európske finančné prostriedky, ktoré spravuje, boli efektívne a účinne vynaložené na podporu prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo.

FAKTY A ČÍSLA

- Dostupné finančné prostriedky: 300 miliónov EUR
- Oblasť pôsobnosti: 15 miestnych správnych obvodov vroclavskej aglomerácie
- Kľúčové investičné oblasti:
  - 81 miliónov EUR pre nízkouhlíkové hospodárstvo (napríklad vysoko účinná kombinovaná výroba elektrickej energie a tepla, realizácia opatrení plánov nízkouhlíkového hospodárstva)
  - 42 miliónov EUR na dopravu (napríklad vytvorenie multimodálnych uzlov, modernizácia železničných sietí, výstavba cyklistických chodníkov)
  - 41 miliónov EUR na rozvoj podnikania (napríklad nové obchodné modely malých a stredných podnikov)
- Obdobie realizácie: r. 2014-2020

Almada, Portugalsko

Revolvingový fond na spoločné financovanie miestnych opatrení na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu

 169 700 obyvateľov

 Signatár od roku 2009

Závazkom je cieľ zmiernenia zmeny klímy podľa Dohovoru primátorov a starostov do roku 2020

22 % do roku 2020

Almada je jednou z 18 miest, ktoré sa nachádzajú v metropolitnej oblasti Lisabonu. V roku 2009 mesto založilo „Fond Almady za klímu s menším obsahom uhlíka“. Cieľom tohto fondu je znížiť uhlíkovú stopu mesta Almada financovaním opatrení pre zmiernenie zmeny klímy (energetická účinnosť, obnoviteľná energia) a investícií na adaptáciu v kľúčových oblastiach, ako je energetická účinnosť budov, výroba energie z malých obnoviteľných zdrojov, využívanie domácich druhov na podporu funkcií a odolnosti ekosystémov v miestnej mestskej ekologickej štruktúre a na zlepšenie adaptá-

cie na zmenu klímy a zmiernenie jej následkov zachytávaním CO₂. Vďaka účasti mesta na projekte INFINITE Solutions financovanom EÚ bol sa fond v roku 2016 transformoval na revolvingový fond. Znamená to, že úspory nákladov vyplývajúce z realizovaných opatrení na zmiernenie a adaptáciu na zmeny klímy sa v súčasnosti vracajú priamo do fondu, čo zabezpečuje jeho udržateľnosť. Fond tak tiež podporuje ďalšie investície urýchľujúce prechod na čistú energiu v meste Almada.

FAKTY A ČÍSLA

- Výška revolvingového fondu od roku 2016: 500 000 EUR
- Úspechy v rokoch 2009 - 2016:
  - Celková investícia: 1,6 milióna EUR
  - Množstvo ušetrených emisií CO₂ za rok: 953 ton
  - Zníženie spotreby energie: 3 000 MWh/rok
  - inančné úspory mesta: 375 000 EUR
- Obdobie realizácie: fond funguje od roku 2009

► **Ďalšie informácie:**

www.energy-cities.eu/infinitesolutions

Región Rodopy, Bulharsko

Prvé jednotné kontaktné miesto (one stop shop) na obnovu energetickej účinnosti budov v juhovýchodnej Európe

400 000 obyvateľov

Pozostáva predovšetkým z malých miest s menej ako 20 000 obyvateľmi

Signatármi je 7 obcí v regióne:

Banite, Chepelare, Smolyan, Nedelino, Bratsigovo, Rudozem a Zlatograd

Rodopský región v južnom Bulharsku má významný miestny potenciál na energetickú renováciu budov a integráciu obnoviteľných zdrojov energie do svojho energetického mixu. Obce regiónu však nemajú dostatočnú administratívnu kapacitu a nesnažia sa pri príprave a realizácii projektov o spoluprácu, vďaka ktorej by mohli získať výhodné podmienky financovania. A práve túto situáciu im pomohol zlepšiť projekt CITYinvest financovaný z programu Horizont 2020. S podporou organizácie GRE Liège (rozvojová agentúra pre provinciu Liège

v Belgicku), energetickeho centra v Sofii a Združenia rodopských samospráv tím projektu CITYinvest úspešne spolupracoval s obcami v oblasti Rodopy na vytvorení prvého jednotného kontaktného miesta na obnovu energetickej účinnosti v juhovýchodnej Európe. Jednotné kontaktné miesto podporuje obce v regióne Rodopy v zoskupovaní projektov, identifikuje vhodné finančné riešenia a pôsobí ako vedomostné centrum. Centrum propaguje aj využívanie energetických služieb (Energy Performance Contracting) v regióne, čím vytvára pevný a udržateľný základ pre budúcnosť trhu s energetickou účinnosťou.

FAKTY A ČÍSLA

- 42 obecných budov v regióne určených na rekonštrukciu
  - Investičné potreby: 11,5 milióna EUR
- Zlepšenie verejného osvetlenia zistené v 46 obciach regiónu
  - Investičné potreby: 1,7 milióna EUR
- Očakávaná úspora energie: 8,8 GWh/rok
- Obdobie realizácie: má sa začať na jeseň v roku 2017

► **Ďalšie informácie:** cityinvest.eu

Utrecht, Holandsko

Mestá podporujú rozvoj mestských zelených plôch vedených komunitnými a občianskymi organizáciami

 330 772
obyvateľov

 signatár od
roku 2008

Závazkom je cieľ
zmiernenia zmeny
klímy podľa Dohovoru
primátorov a starostov
do roku 2020

o 30 % do
roku 2020

Utrecht už dlho spolupracuje so svojimi občanmi na spoločnom navrhovaní infraštruktúry mesta. V rámci svojej iniciatívy Zelené plány v susedstve (NGP) vyzval Utrecht svojich občanov, aby navrhli nápady na zlepšenie kvantity a kvality zelených plôch mesta, ktoré sú kľúčovým opatrením na prispôbenie sa zmene klímy, zlepšenie biodiverzity a zmiernenie efektu kumulovania tepla v mestách. Po vykonaní štúdie uskutočniteľnosti navrhnutých myšlienok poskytol Utrecht rozpočet vo výške 500 000 EUR každému z 10 plánov NGP a povzbudil občanov, aby si samostatne riadili svoje projekty (t.j. pokračujúca starostlivosť a údržba). Okrem toho získal každý plán NGP v priemere ďalších 175 000

EUR zo spolufinancovania z rôznych verejných a súkromných zdrojov, ako napríklad od provincie Utrecht, Rady pre vodu v Utrechte, bytových družstiev a družstiev alebo komunitných organizácií. Prostredníctvom plánov NGP v Utrechte obyvatelia výrazne zlepšili stav zelene na strechách, zvýšili rozmanitosť flóry a fauny parkov a rozšírili počet organických záhrad s jedlými plodinami.

FAKTY A ČÍSLA

- 10 Zelených plánov v susedstve, ktoré pokryli celé mesto Utrecht
- 140 realizovaných a/alebo schválených projektov
- Objem financovania pre každý plán NGP: asi 675 000 EUR
  - 500 000 EUR od mesta Utrecht
  - 175 000 EUR spolufinancovanie verejnosti a súkromných zdrojov
- Ako sa prostriedky vynakladajú v rámci každého plánu NGP:
  - 595 000 EUR na realizáciu
  - 80 000 EUR na proces (uľahčenie účasti, rozvoj nápadov)
- Obdobie realizácie: od roku 2010

Quiévrain, Belgicko

Posilnenie solidárnych miestnych energetických spoločností prostredníctvom partnerstiev miest a družstiev

 6 706
obyvateľov

 Signatár od
roku 2015

Závazkom je cieľ
zmiernenia zmeny klímy a
adaptácie na zmenu
podľa Dohovoru
primátorov a starostov
do roku 2030

o 40 % do
roku 2030

Miestne energetické spoločnosti sú kľúčovým nástrojom na zvýšení verejnej podpory pre energetickú tranzíciu, pretože priamo zapájajú občanov do výroby a poskytovania obnoviteľnej energie. Okrem toho môžu zvýšiť pružnosť energetického systému a zabezpečiť udržanie investícií a pracovných miest na danom území. Valónske mestá Quiévrain a Dour pochopili pridanú hodnotu, ktorú energetické spoločnosti prinášajú na miestnej úrovni. Quiévrain a Dour uľahčili nepretržitú činnosť miestnej energetickej komunity „Les

Moulins du Haut Pays“, a to vytvorením partnerstva s občianskym družstvom „nulové emisie“. Akcie a hlasovacie práva sú rovnako rozdelené medzi mestá a občianske družstvo (v pomere 50/50), čím sa zabezpečuje, že prijaté rozhodnutia sú spravodlivé a v prospech všetkých strán.

FAKTY A ČÍSLA

- Celková produkcia obnoviteľnej energie 2 veterných turbín: 9 980 MWh
- Celkový počet zásobovaných domácností: 2800
- Množstvo ušetrených emisií CO₂ za rok: 4 400 ton
- Investičný objem štruktúry: 1,1 milióna EUR
- Zisk v roku 2015: 366 653 EUR
- Obdobie realizácie: od roku 2015

Tento leták je k dispozícii vo všetkých jazykoch EÚ v online knižnici Dohovoru primátorov a starostov.

Ďalšie informácie o možnostiach financovania a pre vaše projekty v oblasti energetiky a ochrany klímy nájdete v našej interaktívnej príručke.

► www.eumayors.eu > Podpora > **Nástroje financovania**

Úlohou európskej Kancelárie Dohovoru primátorov a starostov je koordinácia tejto iniciatívy v Európe. Pozostáva zo sietí miestnych a regionálnych orgánov: asociácie Energy Cities, Climate Alliance, CEMR, EUROCIITIES, FEDARENE a ICLEI Európa.

KONTAKT

Covenant of Mayors Office

63-67 rue d'Arlon, 1040 Brusel - Belgicko

press@eumayors.eu

[@eumayors](https://twitter.com/eumayors)

www.eumayors.eu

